

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Tư, ngày 23/4/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 052: Thầy dạy sao làm vậy, mới học được thứ cần học

Hành giả tu hành thật học, thật làm thì mới học được những thứ cần học. Hòa Thượng theo học thầy Lý Bình Nam 10 năm. Đây là trường hợp đặc biệt vì thường thì chỉ ba đến năm năm là học trò đã rời đi. Nhờ 10 năm này, Hòa Thượng thật học, thật làm thì mới thật có thành tựu, mới có 70 năm hoằng truyền Phật pháp viên mãn. Ngài là tấm gương cho chúng ta học theo. Bài học hôm nay, Hòa Thượng đã kể lại quá trình Ngài theo học với thầy của mình.

Hòa Thượng nói: ***“Lão cư sĩ Lý Bình Nam là truyền nhân của Tổ sư Ấn Quang. Khi tôi theo học với Ngài, các bạn đồng học ở liên xã Đài Chung có đến 20 người. Lão cư sĩ Lý Bình Nam hoằng pháp ở Đài Chung 38 năm, người nghe Ngài giảng Kinh nói pháp, tôi nhắm tính, có đến năm sáu chục ngàn. Thế nhưng, xem kỹ lại thì người có thể tiếp nhận được Phật pháp từ Ngài để hoằng truyền được Phật pháp đến với chúng sanh thì chỉ có ba người. Đây không phải là lão sư bòn pháp hay thiên vị chỉ đặc biệt truyền dạy riêng cho một ai đó! Tâm lão sư thanh tịnh, bình đẳng, đại từ đại bi, vấn đề là học trò có thật học, thật làm hay không?”***

“Người chịu học là người buông bỏ thành kiến, phiền não, tập khí của chính mình. Lão sư dạy bảo thế nào thì chúng ta làm như thế đó, lão sư không cho phép làm thì nhất định chúng ta không được vi phạm. Loại người như thế này mới là pháp khí, mới có thể học được thứ cần học. Lần đầu tiên khi tôi đến Đài Chung, gặp mặt với thầy, tôi đã nói rõ mong ước của tôi. Mục đích của tôi đến đây là để học giảng Kinh, nói pháp. Câu đầu tiên mà thầy nói với tôi là: “Con muốn đến đây để học thì phải đáp ứng với ta ba điều kiện. Ba điều kiện này mà con có thể tiếp nhận thì hoan nghênh con đến! Còn nếu không tiếp nhận ba điều kiện này thì con đến nơi khác mà cầu mình sư.”

Hòa Thượng dạy chúng ta buông bỏ thành kiến tức là buông bỏ cái thấy của riêng mình, vốn dĩ kiên cố như thành lũy. Người biết nghe lời, thật làm theo thầy được gọi là bậc pháp khí, là người có thể kế vạn khai lai, tiếp nối mạng mạch truyền thừa của Phật Bồ Tát Thánh Hiền. Trên cuộc đời này, chúng ta có thấy ai không biết nghe lời thầy mình mà có thể thành công không? Người đời, người tri thức nhìn thấy người phản thầy thì cảm thấy vô cùng ngán ngẩm, tuy vậy, người đó lại không nhận ra, ngông nghênh mà cho rằng họ không cần đến thầy. Hình ảnh của một người phản thầy ngông cuồng như vậy sẽ đào tạo nên những học trò bất hiếu, bất kính. Họ sẽ tồn tại được bao

lâu? Chỉ tồn tại trong một thời gian ngắn vì nếu không bị nghiệp lực thì cũng bị oan gia trái chủ lôi đầu.

Người xưa nói một vị quan tốt xuất thân từ người con hiếu hạnh, một người có thể hoằng truyền Phật pháp phải là người chân thật biết nghe lời thầy của mình. Tuy vậy, ngày nay, thật ngược đời, người ta vẫn tung hô những người trái sư bội đạo. Đây là dấu hiệu hết sức đáng lo ngại! Nếu ai ai cũng được dạy từ nhỏ về hiếu kính cha mẹ thì khi lớn lên, họ thấy người bất hiếu bất kính, phản thầy bội đạo, họ sẽ không đến gần. Một người chân thật là đại trượng phu thì ngay từ trong tâm tư tình cảm đến hành động tạo tác đều chánh đại quang minh. Tuy nhiên, ngày nay, người ta làm ra những việc bề ngoài như thể chánh đại quang minh, nhưng bên trong lại là tư tình, tư dục. Chúng ta từng thấy trên báo chí đang rộ lên thông tin người tu hành mà xâm hại rất nhiều đứa trẻ. Đây là việc nghiêm trọng về giới tính. Trong Giới luật nhà Phật luôn xem trọng một cách nghiêm ngặt về giới tính, hoặc thật là nam, hoặc thật là nữ mới được phép xuất gia.

Cho nên, chúng ta phải luôn nhớ tới lời dạy của Hòa Thượng Tịnh Thuận rằng: *“Đừng tu quanh tu quẹo, đừng tu lợi tu danh, đừng tu dục tu tình, đừng tu gian tu dối”*. Những gì thầy cho làm thì học trò mới được làm. Năm năm đầu tiên phải là tinh chuyên giới luật, chỉ ở bên cạnh thầy, làm theo lời thầy dạy bảo. Ngày ngày phải biết cách chăm sóc trưởng bối, biết giặt đồ, rửa bát, quét dọn. Thậm chí, việc ăn uống cũng ăn sau thầy, ăn thức ăn thừa của thầy. Không phải thầy muốn học trò phải ăn thức ăn thừa mà mục đích giáo dưỡng là để cho người học trò biết cách phục vụ trưởng bối, biết cách tu phước báu. Đi đứng nằm ngồi đều dưới sự giám sát của thầy, chịu sự dạy bảo nghiêm túc từ thầy.

Nhân gian có câu *“Kính lão đắc thọ”* – Kính già mới được làm người già, kính thầy mới được làm thầy. Mặt khác, sau khi học trò tiếp nhận giáo dưỡng từ thầy thì năng lực và trí tuệ phải được thêm lớn. Chúng ta hiểu rằng không thể chỉ có việc ăn với ngủ mà có được trí tuệ. Tôi nhớ tôi từng đi đổ bỏ nước tiểu cho thầy ba năm. Đương nhiên tôi chưa được học nên không làm được với tâm như thầy Hồ Tiểu Lâm. Thầy Hồ không chỉ rửa sạch bát mà rửa xong còn ngồi xem bát đã sạch thơm chưa. Một người học trò đã từng hầu cận thầy thì cảm nhận của họ sẽ khác với người chưa từng ở bên thầy.

Cho nên, nếu người học trò năm năm ở với thầy tinh chuyên giới luật như vậy thì sẽ không dám làm các việc sai trái, không dám phản thầy bội đạo, chắc chắn là một bậc pháp khí, có thể học được những thứ cần học nhằm chuẩn bị hành trang vào đời. Sau năm năm mới bắt đầu được nghe pháp, được mở rộng kiến thức.

Sau khi nghe Lão sư Lý đưa ra ba điều kiện thì Hòa Thượng liền hỏi: ***“Ba điều kiện này là gì thưa thầy?”*** Lão sư Lý trả lời: ***“Điều thứ nhất, con đã đến đây học thì nhất định phải nghe lời ta dạy, chỉ có thể nghe một mình ta giảng dạy, ngoài ta ra thì không được phép nghe bất cứ ai. Điều kiện thứ hai là: “Bắt đầu từ ngày nay, không***

luận là xem bất cứ Kinh pháp gì, đều phải báo cáo với ta, phải được sự đồng ý của ta, ta không đồng ý thì không được xem”. Điều kiện thứ ba: “Những gì trước đây ông đã học, ta không thừa nhận. Tất cả đều phế bỏ”. Chúng ta ngày nay không hiểu tâm ý của thầy, không phải thầy xem thường những thứ chúng ta đã học. Đây là thầy muốn chúng ta thực sự chuyên tâm, không để những thứ đã học trở thành sở tri chướng của mình.

“Khi tôi nghe đến những điều kiện này, tôi nghĩ ngợi hai ba phút thì liền đồng ý. Lúc mới nghe ba điều kiện này thì tưởng chừng như rất hà khắc, vừa nghe thì tưởng như lão sư rất chuyên chế, bá quyền, dưới mắt không người. Lúc đó tôi nghĩ, đã đến rồi thì hãy ở yên nơi đây, tất cả tùy thuận theo giáo huấn của thầy. Sau ba tháng tôi thấy phương pháp, đạo lý này rất hữu dụng. Vì sao? Vì phiền não nhẹ, trí tuệ thêm lớn.

“Nguyên nhân phiền não nhẹ là do thầy không cho phép bạn xem, không cho phép bạn nghe, để bạn không bị xen tạp. Thầy chỉ ra một con đường thì bạn cứ thế mà đi. Nếu không như vậy, bạn sẽ không biết đi đường nào khi trước mắt xuất hiện nhiều con đường. Phải đoạn tuyệt tất cả mọi con đường, trừ một con đường. Chỉ một đường đi thì tâm liền được định. Cứ như vậy, sau ba bốn tháng thì có được hiệu quả, sau nửa năm thì cảm nhận phương pháp của lão sư hay quá. Lúc nói xong ba điều kiện, lão sư nói với tôi rằng sẽ dạy tôi trong vòng năm năm. Sau năm năm, tôi sâu sắc nhận được giáo huấn và đạt được lợi ích chân thật, nên tôi liền nói với lão sư rằng: “Con sẽ theo thầy năm năm nữa”. Thế là tôi tuân thủ theo thầy 10 năm. Gốc nền tảng của tôi là từ đây mà xây dựng.

Người ngày nay nghe các điều kiện như vậy sẽ thấy rất hà khắc nhưng chúng ta phải nhớ rằng: “Ngọc bất trác bất thành khí” – ngọc không mài không sáng, cũng vậy “Gạo đem vào giã bao đau đớn. Gạo giã xong rồi trắng tựa bông.” Lão sư Lý biết Hòa Thượng từng học với Đại sư Chương gia là thượng sư Mật tông và giáo sư Phương Đông Mỹ, cũng là bậc thượng thủ về triết học, đều là danh môn chánh phái nhưng lão sư vẫn phế bỏ các kiến thức Hòa Thượng đã học. Điều này có nghĩa là người học trò phải học lại từ đầu. Nếu chúng ta nghe những điều kiện của thầy như vậy thì chắc chúng ta sẽ bỏ đi và không bao giờ quay lại. Hòa Thượng thì chỉ suy nghĩ hai, ba phút là tùy thuận theo giáo huấn của thầy, điều này đã cho thấy Ngài là bậc pháp khí. Nếu tâm của người học trò chỉ là đến để học thử và khi thầy mà không cao thủ thì bỏ đi. Tâm ban đầu mà như vậy thì không thể học được điều gì.

Một người thầy có tâm thì phải luôn nhìn xa, làm sao giúp học trò có năng lực và trí tuệ ngày một thêm lớn, phiền não ngày một giảm bớt. Không phải nhận nhiều học trò để trở thành người giúp việc không công cho mình. Những người từng đến với tôi, đều được đưa đi học lái xe, được hoàn thiện năng lực đạo đức. Người thầy có thể giúp học trò giảm được phiền não là do thầy giữ gìn tâm học trò không bị xen tạp, không để

học trò được xem, được nghe nhiều thứ tạp. Người thầy còn chỉ cho học trò đi một con đường duy nhất để đi, giống như con ngựa khi ra đường, người chủ sẽ che hai bên mắt, để ngựa nhìn thấy con đường phía trước. Nhờ đó mà ngựa không chạy rong lung tung.

Tuy nhiên, chúng ta hiện nay, ngay đến một pháp tu mà còn chưa chọn được cho mình. Đã an ổn trong một pháp thì trí tuệ liền sanh khởi. Ví dụ chỉ cần chuyên tâm việc học tập đạo đức Thánh Hiền thì sẽ ngộ ra nhiều đạo lý sau nhiều lần học đi, học lại ba năm, bảy năm. Bản thân tôi cũng vậy, đã từng nghe những lời giảng trong bài học này và nhiều bài học trước được lặp đi lặp lại nhiều lần thông qua những lần dịch thuật, thông qua những đài pháp tôi để khắp nhà. Ngày nay nghe lại nước mắt tôi vẫn chảy, càng nghe càng thấy hay. Nghe rồi, thật làm, thực tiễn vào đời sống thì chúng ta sẽ có cảm xúc như vậy.

Giáo huấn của người xưa khác với ngày nay. Hòa Thượng từng nói rằng: *“Người học đại học mà có thể hoằng truyền được Phật pháp rất ít, nhưng dạy một thầy một trò thì số người làm được rất nhiều”*. Tôi từng quán sát lại thì thấy các thầy thường dạy một thầy một trò. Chúng ta cũng nên lấy đây làm tấm gương để truyền thừa Phật pháp và chuẩn mực Thánh Hiền. Người học theo thể gian pháp cần học rộng hiểu nhiều. Ngược lại, người học Phật pháp và chuẩn mực Thánh Hiền không cần học như vậy, mà chỉ cần giữ tâm định. Tâm định rồi thì trí tuệ liền bùng sáng. Từ đó, học trò sẽ tự khai mở được những thứ mà trước đây chưa từng được học.

Những người học trò đang đồng hành cùng chúng ta đều đang an yên với công việc hằng ngày, không có chút tâm hướng ngoại. Chắc chắn những người học trò này sẽ không bao giờ thay đổi vì họ có niềm vui trong công việc. Bản thân họ mặc dù học không mong cầu danh vọng lợi dưỡng nhưng không phải không có nhưng thứ đó, vì đây là phước báu. Hòa Thượng từng dạy chúng ta rằng có tiền là phước báu nhưng dùng tiền là trí tuệ. Có trí tuệ dùng tiền để tạo phước mới đúng còn không có trí tuệ dùng tiền để tạo nghiệp thì chỉ họa hại mà thôi.

Bài học hôm nay, Hòa Thượng nhắc nhở chúng ta rằng việc hoằng pháp lợi sanh, hoằng dương chuẩn mực Thánh Hiền phải nhấn mạnh ở chỗ thật học, thật làm. Hòa Thượng từng cho chúng ta biết rằng học trò của Lão sư Lý rất nhiều nhưng người chân thật tiếp nối Phật pháp từ Lão sư chỉ có ba người. Do đó, chúng ta đã phát tâm làm giáo dục thì chúng ta không hạn chế lượng, song phải chú trọng vào chất. Có những nơi, số học sinh ít quá nên tâm mọi người rất lo lắng. Tôi từng khuyên các thầy cô chỉ cần thật làm thì sẽ có người nhìn thấy, sẽ cảm động, sẽ đồng hành cùng làm. Trên chúng ta còn có Phật Bồ Tát do đó, không thể có chuyện không làm được. Người nào bỏ đi là do không thật làm mà thôi./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

*Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót.
Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học
tập mang lại lợi ích cho mọi người!*